

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Oponentka práce

Autorka práce: Bc. Zdeněk Čakovský

Studijní program: Učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů pro základní školy a střední školy český jazyk — základy společenských věd

Název práce: Jak učitelé na základní škole hodnotí slohové práce

Vedoucí práce: PhDr. Veronika Laufková, Ph.D.

Oponent práce: Mgr. Daniela Čechová

A. Požadované náležitosti závěrečné práce:

Legenda: ztučněný text v příslušném poli vyjadřuje hodnocení posuzovatelem.

	A	B	C	N
1. Cíl/e	Jasně formulované a adekvátní typu a charakteru práce.	Drobné nedostatky v obsahové a/nebo funkční formulaci.	Nefunkční formulace formálně (např. příliš obecná) i obsahově.	Není formulován.
2. Práce s informačními zdroji, dodržení formálních pravidel.	Reprezentativní zdroje (množství a kvalita, aktuálnost, příp. zahraniční zdroje, vhodně vybrány a správně citovány dle zvolené citační normy.	Nezřetelné oddělení převzatého a vlastního, drobné nedostatky v citacích a seznamu literatury.	Chybějící odkazy, nepřesné, nesprávně uváděné infor. zdroje, seznam liter. neodpovídá citacím apod.	Nevyhovuje.
3. Úroveň jazykového projevu	Vhodná pravopisná a stylistická úroveň.	Drobné nedostatky ve stylistice a/nebo gramatice – v dokumentu se ojediněle objevují překlepy, opakování vět či chybné vazby.	Výraznější nedostatky, např.:	Nevyhovuje.
4. Závěr	Shrnuje práci jako celek, přesahuje obsah DP v jeho hlubší reflexi a hodnocení, reaguje na cíle, obsahuje argumentované stanovisko autora.	Mezi A a C.	Popisuje obsah, neobsahuje širší reflexi problému, nehodnotí nebo neobsahuje stanovisko autora, neváže se k cíli.	Není formulován.
5. Formální náležitosti (abstrakt, klíčová slova, rozsah)	Ano	Neúplné:	DOPLNIT při obhajobě:	Nevyhovuje.

B. Kvalita závěrečné práce:

Legenda: ztučněné písmeno vyjadřuje hodnocení posuzovatelem: A = kvalitní zpracování, B = dílčí nedostatky, C = závažnější nedostatky, N = nevyhovuje, NP = nelze posoudit

Kritérium					
Orientace v pojednávané problematice, v níž se odráží znalost relevantních pramenů a odborné literatury.	A	B	C	N	NP

¹ Jako předloha pro kritéria a hodnocení sloužila šablona Katedry preprimární a primární pedagogiky PedF UK. Děkujeme za možnost její úpravy a využívání.

Úroveň odbornosti textu včetně používání odborné terminologie a dovednosti vymezit problém k řešení. Terminologie je korektní a jednotná.	A	B	C	N	NP
Logická struktura výkladu, návaznost jednotlivých kapitol, obsah vytváří logický celek.	A	B	C	N	NP
Funkční provázanost teoretické a empirické/praktické části, pokud mají práce tuto strukturu.	A	B	C	N	NP

Kritérium					
Popis metodologie: popis metod, analýzy, a/nebo zdůvodnění empirických postupů aj. ve vztahu k cílům práce.	A	B	C	N	NP
Úroveň interpretačních (interpretačně-analytických) dovedností, schopnost reflexe tématu či získaných dat.	A	B	C	N	NP
Originalita zpracování: zpracování práce svědčí o tvůrčím zaujetí autora a jeho samostatném uvažování o řešené problematice.	A	B	C	N	NP

C. Slovní hodnocení a sdělení autorovi/autorce závěrečné práce:

Posuzovaná diplomová práce se věnuje tématu hodnocení slohových prací na ZŠ, které je vzhledem ke své komplexnosti, časové náročnosti a individuálnosti bezesporu jedním z nejnáročnějších bodů výuky učitele českého jazyka.

V teoretické části diplomant na základě citovaných odborných zdrojů popsal přehledně funkce, typy i důležitost hodnocení ve školním prostředí. Zaměřil se na specifičnost slohového vyučování, kde vhodně porovnal dva přístupy, které před porovnáním dostatečně vymezil.

Některé zdroje v teoretické části jsou však zastaralé a chybí zde autorův komentář k tomu, že se údaje z nich na základě novějších zdrojů mohou proměňovat. V kapitole věnované požadavkům ke státní maturitě není zmíněn důvod, jak maturitní slohová práce z českého jazyka souvisí s výukou slohu na základní škole. Souvislost zde určitě je a souhlasím s diplomantem, že tuto kapitolu bylo vhodné zařadit, schází ale sdělení vlastního stanoviska k této věci.

Teoretická a empirická část jsou vhodně provázány.

Praktická část diplomové práce je koncipována jako kvalitativní výzkum s designem případové studie. Cíl výzkumu, metody sběru a výzkumné otázky považuji za vhodně zvolené a vzájemně velice dobře propojené. Zejména oceňuji zvolené dvě skupiny respondentů – autor práce se zaměřil na pedagogy i na žáky, což přineslo zajímavou možnost srovnání. Veškerý popis dat je důsledný a přehledný. Diplomant si je vědom několika limitů, které zmiňuje v závěru práce. Zejména počet účastníků rozhovorů je malý. Domnívám se ale, že i při malém počtu respondentů dokázal autor pro svou studii vhodně vybrat pedagožky s různou dobou praxe, což může být jedno z výrazných hledisek pro zkoumání. Autor vhodně navrhuje další rozšíření zkoumání o pedagogy působící mimo Prahu, což by mohlo přinést pro výzkum důležitá nová data.

V některých částech se analýza dat, kapitola věnovaná porovnání přístupů jednotlivých učitelů a vyhodnocení výzkumných otázek překrývají a zjištěná data se v textu opakují.

Diplomant v práci na základě porovnání získaných dat od účastníků rozhovorů přináší možné typy do praxe, ze kterých si pedagogové mohou vzít inspiraci.

D. Otázky k obhajobě

1. V práci na základě citovaného zdroje z roku 1998 zmiňujete, že se v minulých letech používalo zejména sumativní hodnocení a učitelé dávali přednost tradiční formě výuky. Co podle Vás přispívá ke změně? Jaké důvody byste měl Vy pro využití formálního hodnocení ve své praxi?
2. Na základě rozhovorů s pedagožkami jste v práci otevřel téma psaní slohových prací doma. Jak se k tomuto tématu stavíte Vy? Jaká v tomto spatřujete rizika a jaké přínos AI?

3. Jaké doporučení byste dal pedagogům pro to, aby slohová výchova skutečně rozvíjela u žáků schopnost psát kreativně? Jak toho docílit?
4. V kapitole 2.1 zmiňujete, že je podle Vašeho názoru třeba psát dostatečný počet písemných prací. Jaký počet to je a jaký návrh byste v této oblasti měl pro pedagogy, kteří se většího počtu slohových prací obávají z důvodu velké časové zátěže při opravování?

Předložená práce splňuje požadavky kladené na tento typ prací a všechny dokumenty, na které systémy Theses.cz a Turnitin poukazují, jsou řádně citovány.

Práci doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 28. 8. 2024

Podpis